

Cserháti József a béke és az igazságosság fogalmainak biblikus jelentését vizsgálja, Sulyok Elemér a "Meghívás és küldetés a Bibliában" problémáját. Nyíri Tamás bölcséleti oldalról közelíti meg az ember társas viselkedésének természeti alapjait, míg Fila Béla teológiaiailag értelmezi a tudományos felfogások helyét a világ vége és az eszkatológia kérdésében. Vasadi Péter a "Szűz Máriáról szeretnék beszélni" mondattal kezdte fejtegetéseit, Tarnay Brúnó a szimbólumok jelentőségére mutat rá, Szél Margit pedig az emberi humor fontosságára. Igen korszerű határhátréteget fejteget Lukács László és Endreffy Zoltán. Az előbbi a "Kultúra és kereszténység" kölcsönhatását taglalja, az utóbbi pedig az ökológia válságát a kereszténység szempontjából.

Két tanulmány kifejezetten erkölcsi kérdésekkel foglalkozik. Tarjányi Zoltán "A krisztusi 'bőséges élet'" címen az erkölcsi teológia körvonalait rajzolja meg. Bán Endre "Az erlőcs és a mai világ" viszonyát kutatja. Nem találja kielégítőnek "a bevett társadalmi és egyházi útbaigazításokat" (120.o.). Kritizálja a természettörvényről eddig vallott felfogásokat (118.o.), ugyanakkor hangoztatja, hogy az "erkölcsi alapvetően be van írva természetünkbe" (128.o.). A gyakorló lelkipásztor, aki elírnyítást keres erkölcsi nevelő munkájához, valószínűleg hálás lenne, ha több pozitív elv kifejtését is megtalálná ezen, a ma oly mostohán kezelt területen.

Tomka Miklósnak az Egyházzól mint társadalmi intézményről szervezetszociológiai megfontolásokkal írt tanulmánya nagyon megiszívlelendő szempontokra hívja fel figyelmünket. Különösen értékesnek tartjuk Kamarás István írását: Izlelleti, hogy mennyiben segítheti a vallás és a művészet kapcsolatának megértését a szociológiai módszer alkalmazása. A pszichológia oldaláról szintén két cikket találunk a kötetben. Belényi Angéla a személyiség életfolyamának vizsgálata alapján kínál föl egy sajátos "lelkigyakorlatos módszert" (265.o.). Tringer László nagyon találóan sürgeti, mennyire nélkülözhetetlen a segítő kapcsolatok hatékonyságához, hogy túllépjük a "spontán munkamódok" veszélyeit (243.o.). Példáit – munkaterületének megfelelően – elsősorban a pszichiátriából veszi. Fejtegetéseiből azonban megsejthetjük azt is, hogy lelkipásztorilag és pszichológiaiailag képzett személyek még gazdagabb távlatokat nyithatnának meg.

Talán a legeredtebb és leglendületesebb írás Solya Miklós tollából származik. A cigányok apostolának beszámolója nem hiába zárja a kötetet. Reményt ébreszt: a magyar lelkipásztorokodás is képes új utakat találni Krisztus örömhírének hirdetésében.

Péteri András

Szebeni András – Lukács László: **B o l d o g o k, a k i k h á z a d b a n l a k n a k ... Szerzetesrendek Magyarországon.** Corvina, Budapest 1988. 21 + 148 o.

Sennay András, Várszegi Asztrik, Korzenszky Richárd, Reisz Péter, Medvigy Mihály és Locker Margit közreműködésével készült ez a szemnyitogató, ugyanakkor szívet dobogató tömör összefoglaló a Magyarországon 1950 után is működő szerzetesrendekről. Nagy hiányt is pótol, hiszen a középkorú illetve fiatalabb magyar katolikus nemzedék eddig nem könnyen tudott magának összképet alkotni a magyarországi szerzetesek életéről.

A jelen kötet rövid bepillantást enged a nyugati szerzetesség lelkiiségébe és az 1950 előtt hazánkban is működő rendek tevékenységébe. Természetesen a legtöbb anyag a ma engedélyezett 8 katolikus középiskolát fenntartó rend életével foglalkozik.

A könyv erőssége a képek. Felcsigázzák az érdeklődést a szerzetesi élet után. Végigvezetnek a rendi élet fontosabb állomásain: Növendékévek, Papszentelés, Csenedes órák, Hétköznapok a kolostorban... Érzékeltetik a katolikus iskolai élet gazdag dinamikáját: Diák-otthon avatás, Diákmisszió ... Tanulás-tanítás, Ballagás, Vakáció. Betekintést nyújtanak az iskolák liturgikus életébe is "Karácsony-húsvét" címmel. Találók a képekhez fűzött magyarázatok. Pl. az egyik vakációs képnél olvashatjuk: "A csónakok nagy része házi gyártmányú: a diákok maguk építették őket, tanáraik vezették azokat. A tisztultabb, nemesebb emberi életre nevelődnek ezekben a munkákban is. Megtanulják: a boldogság legfontosabb feltétele nem a pénz, hanem a leleményesség, az ötletesség, a kitartó munka és az emberi összetartás."

A gazdag képanyag, diapozitíveken, hatékony hivatásgerjesztő eszköz is lehet.

Hegy György